

Měsícem biopotravin nekončíme

– řekli si manželé Vránovi na ekofarmě Juré na okraji Zlína a v polovině října uspořádali den otevřených dveří

Den otevřených dveří na ekofarmě podpořil svou přítomností hejtmán Zlínského kraje Pavel Jurčík, spoluorganizátorem byla Agrární komora Zlín a Krajská agrární komora, PRO-BIO RC Bílé Karpaty – Ing. Roman Drgáč, za PRO-BIO Šumperk Ing. J. Šarapatka. Na přítomné hosty, kterých se v krásném podzimním odpoledni sešla téměř stovka, čekal bohatý program. Bylo mezi nimi mnoho mladých lidí, a také zazněla angličtina. Ani starší občany neodradilo kilometrové stoupání k farmě, které je potom odměnilo pěkným pohledem na okolní stráně.

Představitel Agrární komory Zlín v úvodu zdůraznil, že: „Biopotraviny mají malou propagaci a je třeba více obhajovat to, co chceme: zdravé potraviny. Mnoho potravin se dováží a je to zbytečné. Ve zlínském regionu se produkuje biopotravin velké procento – je tedy třeba dostat vše také na náš stůl.“

Ochutnávka v podobě napečených koláčků a frgálů paní Vránové (slavila také své významné narozeniny), povidel i sušených jablek, hrušek, švestek, ovesné směsi se zeleninou, teplého nápoje připraveného z ovsu nahého, jablečného moštu z Hostětína, rožněného i pečeného jehněte, domácí polévky s játrovými knedlíčky a hovězího guláše nemohla žádného škarohlída nechat na pochybách, že je v tom rozdíl. Návštěvníci si mohli ochutnávané produkty také ihned zakoupit ve faremním obchůdku, který se po

Při zahájení zleva: František Vrána s manželkou a syn s manželkou

předchozím telefonátu (577 902 628) otevře každému zájemci.

Ochutnávkou však program jen začínal, potom nastoupila také cimbállovka pana Chovance z Bánova a postupně se na ukázkou dovařovala švestková povidla a pod vedením Tomáše Brány se rožnil beran s využitím vodního mlýnku. Velkou atrakcí bylo také stříhání ovcí, které předvedl Rudolf Frydrych z Kojetína.

Na konec se zájemci z řad veřejnosti spolu se zkušenými ekofarmáři, přijel například pan Krajcar z Bystřice pod Hostýnem i s vnučaty, vypravili na obhlídku farmy k pasoucím se kravám. František Vrána zde vysvětloval postup odchovu skotu bez tržní produkce mléka. Krávy jsou na pastvině celoročně, mléko od nich zkonzumují telata – proto má maso potom výbornou chuť – a je

vlasti, císaře Karla IV., svými rozepřemi rozvrátily kdysi mocnou říši. A nyní naši státníci v tom bratrovražedném boji pokračují tak, že se již říká, že Češi si nejsou schopni sami vládnout.

Momentálně někdo přitom likviduje zemědělce a ničí základy zdravého selského rozumu. Přičemž si většina obyvatelstva myslí, že nějaké potraviny se mohou kdykoliv dovážet ze zahraničí a že se naši zemědělci mají až příliš dobře, neboť ořezávaná vrba dobře roste. Ale zapomíná se, že začíná chybět vláha a kdysi úrodná pole se začínají obracet v poušť devastovanou přívalovým deštěm.

A kdo za to všechno může? Inu demokracie a voliči. Zvolení zástupci jednou za čtyři roky mají obrovskou moc a někteří z nich se

s nimi i býk, kterého po dvou letech vyměňují. Pastevní areál se posouvá a jednou ročně poseče.

V rozhovoru nám František Vrána sdělil další podrobnosti o farmě.

Farma leží na kopci Juré, 7 km od centra Zlína směrem na Vizovice. Máme 70 ha půdy – hospodařit začali rodiče v roce 1923, a pak jsem hospodářství převzal v roce 1991. Začínali s kravami – na mléko, zkusili jsme i prasata, ale to jsme opustili. Farma má 70 ha, některé pozemky jsme ale postupně zatravnili, protože je tu těžká půda, protože se všude nedají dělat obiloviny. Na 18 ha oséváme postupně oves nahý, pšenici

Na zdravý hospodáře!

Pokračování na vedlejší straně

Třígenerační imbálová muzika z Kojetína

Koho volit?

Doba dávných klimatických změn donutila slovanské kmeny k cestě do nových domovů. Při putování se Slované střetávali mj. s dobře vyzbrojenými vojsky starého Říma. A kupodivu vyhrávali Slované, neboť neměli jednoho vůdce, jehož smrt by zapříčinila porážku. Měli týmové vedení a kolektivní motivaci. A také rozuměli přírodě a dokázali se skrývat v bažinách i pod vodní hladinou – používali různé trubičky na dýchání.

České ručička a hlavičky dokázaly přetvořit dávné pralesy s močály v úrodnou krajinu. Budování české státnosti je však historií bratrovražedných vztahů. Byl zabit svatý Václav, vyvraždění Slavníkovci, děti Otce

starají jen o svůj prospěch, skrytý za nerealizovatelnými sliby. Teorie trvale udržitelného života zatím většinu občanů nic neříká, i když je obsažena ve volebních programech snad všech stran. A tak je na voličích, co si sami vyberou. Zde různou slibotechnologií či udržitelnou realitou? Vláda a zákony jsou takové, jaké si voliči zaslouhují. Až zase půjdeme k parlamentním a komunálním volbám, tak bychom se měli trochu poučit z historie a trochu zodpovědně vybírat. Až budeme seniory a bude všechno špatně, tak asi již bude na něco pozdě.

Lidé obvykle volí někoho neznámého a nečitelného, a pak se nestačí divit. Bylo by však vhodné se přeorientovat na přirozenost a přírodnost, aby naše civilizace nemusela zpátky do jeskyní či na stromy a putovat znovu po kontinentu.

–jap–

Měsícem biopotravin...

➡ Pokračování z vedlejší strany

špaldu, hrách, pšenici normální. Obilniny dodáváme PRO-BIO Staré Město. Začínali chovem masných krav – 7 ks – máme třicet matek, plemeno Limousine. Potom přišly ovečky – plemeno východofrišské, ale nyní už chováme křížence masných plemen.

Záměr dne se vám vydařil...

Jsm rádi, že dnes přišlo tolik zájemců o biopotraviny a mají možnost ochutnat výrobky z nich. Zabýváme se i zpracováním ovoce – máme sad a ovoce prodáváme čerstvé, zpracováváme také sami na povidla a sušiny. Maso a další prodáváme na farmě a v prodejně Zelená lékárna (OD Prior) ve Zlíně. Postupně přebudováváme farmu na agroturistiku a chceme uvést do chodu sedm apartmá. Máme dokončené první dva. Co ještě hostům můžeme nabídnout – bazén, 1,5 km rybník k rybaření, hosté mohou houbařit či využít cykloturistiku. Budujeme také

společenskou místnost s hrami – stolní tenis, kulečnick... To pro případ špatného počasí.

Zájem o biovýrobky je dobrý?

Nejdříve byl zájem velmi malý. Nejprve jsme výrobky dodávali za konvenční ceny. Stále se to zlepšuje a letos máme úrodu prodanou. Prodáváme z farmy, do maloobchodu a dodáváme velkoobchodu obilniny i maso. Manželka peče také z biomouky koláče a frgále a dodáváme je na svatby a podobně.

Opékání zajišťuje vodní mlýnek

Návštěvníci ekofarmy Vránových měli bohatou ochutnávku i program

Byl jste letos spokojen s úrodou?

Nemůžeme používat žádné herbicidy, pesticidy a hnojiva, proto je úroda zhruba poloviční, než u konvenčních zemědělců. Místo 60 metrů, dosáhneme třeba jen třicet metrů obilovin z hektaru. To se ale nedá nic dělat, když chceme mít potraviny zdravé. Zemědělské půdy je dost, takže se mohou přidat i další zemědělci k ekologickému hospodaření. Na Zlínsku a Valšskokloboucku je dost ekofarm s pastvením odchovem, je to pro všechny výhodnější mít pozemky bez potřeby umělých hnojiv.

Jak vidíte budoucnost biopotravin?

Myslím, že se situace bude zlepšovat. Spotřebitelé se budou chtít dobře najíst, i když je to dražší. Je určitě lepší mít potraviny bez éček a všelijakých konzervantů.

Jak udržujete úrodnost?

Já osévám jetelem, který zadusí všechny plevele, a potom může na pozemek přijít obilovina – tritikale a pod. V letošním roce byla úroda dobrá, jen ovoce bylo méně.

Nákup biopotravin neodkládejte, je to skutečně pěkný zážitek pro celou rodinu, vypravit se na ekofarmu osobně. U Vránových na Jurém budou pro vás dveře otevřené dál a jistě ani další farmáři vaši návštěvu neodmítnou. Kdybyste náhodou nevěděli, kam vlastně zajet, podívejte se na stránky www.pro-bio.cz nebo objednejte České PRO-BIO, katalog členů.

Text a foto:

Miroslava VOHRALÍKOVÁ

Ukázka stříhání oveček

ZEMANOVI OPUSTILI ALBIO

Na galavečeru při přebírání ceny za nejlepší biopotravinu roku 2005 oznámili mnaželé Zemanovi, že v Albio končí a předávají plně dosavadnímu společníkovi. Albio opouští poté kdy začínají rychle přetvářet dosud stojaté vody českého biobyznysu. Hana povyšuje téma „bio“ na součást trendu k „zdravému a udržitelnému způsobu života“ a má značnou zásluhu na tom, že se o ekologické zemědělství dnes zajímají i populární média. Honza mezitím neúnavně objízdí ekofarmáře a snaží se z nich dostat cokoli čerstvého v biokvalitě, jen aby svým zákazníkům, jejichž počet velmi rychle roste, nabídl co nejširší sortiment. Biopekárna již peče naplno a zejména kváskové chleby si rychle nacházejí své zákazníky. Albio se pouští i do další aktivity – biokatering – a má úspěch, jejich služby začne využívat i ministerstvo životního prostředí. Proč tedy Zemanovi náhle odcházejí z rozjeté firmy? Odpověď hledejme v rozhovoru s manželí Zemanovými.

Jan Zeman: O úplném odchodu jsme vůbec neuvažovali. Již několik měsíců jsme řešili další vývoj Albia a od začátku jsme věděli, že Albio potřebuje silného strategického partnera pro stabilizaci a další rozvoj. Nakonec jsme se rozhodli pro variantu, která nebyla předem zamyšlená a vznikla spíše shodou okolností. Společnost ALBIO převzal náš partner, který s námi zakládal naše dva nové obchody v loňském roce a společnost již znal. Tato varianta zaručovala další fungování Albia jako komplexního celku s jeho úspěšným konceptem. Měla ale nakonec podmínku, že partner 100% ovládne společnost jak po majetkové, tak po organizační stránce. Nicméně naše rozhodování bylo vedeno zachováním na-

ší myšlenky. Upřednostnili jsme, aby naše „dítě“ mohlo fungovat i nadále jako silný a jednotný celek.

V jaké situaci Albio opouštíte?

Oba: Myslíme si, že po stránce marketingové ve velmi dobré situaci, stejně tak i po stránce obchodní, sortimentní a personální. Předáváme obchody se stálou a širokou klientelou, s velkou skupinou aktivně spolupracujících médií, s důvěrou veřejnosti a s výjimečným know-how. Co je nutné zlepšit je finanční stránka, což samozřejmě souvisí s tím, že Albio je stále velmi mladá společnost. Naše první provozy na Truhlářské se již spolezně z červených čísel dostávají, ale stále je nutná podpora nových obchodů a investice do určité podkapitalizace, kterou

jste si nesli od začátku. To také vedlo i ke zmíněnému vstupu partnera. Určitě je na čem stavět a máme radost, že jsme vytvořili úspěšný koncept prodeje biopotravin.

Hodláte se v Albio nadále angažovat nebo je váš odchod definitivní?

Jan: Můj odchod je definitivní.

Hana: Noví majitelé firmy mají zájem na určitém externím poradenství, o přesné podobě ještě diskutujeme. Za krátké působení na trhu dokázalo Albio změnit český biotr.

Kdybyste dnes mohli začít znovu, co byste udělali jinak?

Jan: Sehnali bychom na začátku ještě více peněz a náš rozvoj realizovali v delším časovém úseku. Ale jinak asi nic, ničeho nelitujeme, ani našich chyb, které nás moc posílily a posunuly vpřed.

Hana: Dneska si už pamatuji jen ty hezké chvíle. Ale vím, že jediné, čím jsem trpěla, byl pocit extrémního vyčerpání fyzického i psychického. Díky tomu, že jsme ještě neměli děti, jsme mohli žít jen pro Albio a pro nic jiného. Byl to ale extrém, který nemohl dlouho trvat. Jinak jsem vděčná za všechny zkušenosti dobré i špatné.

Tomáš VÁCLAVÍK, in: BioObchod
Krácená redakcí